

Renure, de nieuwe kunstmest?

Renure is de naam die een hele reeks bemestingsproducten mogen dragen als ze geproduceerd zijn vertrekkende van mengmest, digestaat of andere dierlijke mestsoorten. Het voordeel van Renure is dat het momenteel reeds in de praktijk zou kunnen gebruikt worden ter vervanging van kunstmest, maar daar staat tegenover dat de administratieve regelgeving voorlopig nog achterblijft.

Bart Vleeschouwers en Eddy Vanduycke, stafmedewerker Mestverwerking, Vlerberbo

Renure staat voor REcovered Nitrogen from manURE of gerecycleerde stikstof uit mengmest. De normen om deze naam te mogen gebruiken zijn zeer streng en voor de meeste grondstoffen kan je dit alleen bereiken na verschillende bewerkingen. We hebben het dan concreet over ammoniumzouten, zoals sulfaat en nitraat, of mineralenconcentraten verkregen na verdere doorgedreven scheidingstechnieken zoals microfiltratie en/of omgekeerde osmose. De Europese nitraatrichtlijn ligt al langer op het vuur. De beperking tot 170 eenheden stikstof van dierlijke oorsprong bij bemesting waarbij veel boeren tegelijkertijd dure kunstmest moeten aankopen om hun gewassen optimaal te bemesten, steekt heel wat mensen de ogen uit en strookt niet met de ideeën van een circulaire economie. De reden voor deze beperking is de wetenschap dat bij dierlijke mest het vrijkomen van de stikstof bij de afbraak van de organische stof in de mest op een

gerecycleerde manier gebeurt (men heeft immers geen vat op de snelheid, hoeveelheid en timing van de afbraak) en dat dit in de winter mogelijk aanleiding kan geven tot uitspoeling van stikstof naar het grondwater. In functie van bepaalde plaatselijke risico-omstandigheden (teelt, grondsoort, groei-omstandigheden ...) is dat zeker een zinvolle redenering. Maar bij Renure is dat risico op uitspoeling veel kleiner tot verwaarloosbaar omdat dit net minimaal gehalte aan organische stof waardoor de planten deze stikstof zeer snel kunnen opnemen. Eigenlijk kan men Renure (bijna) gelijkstellen met kunstmest als het op opneembaarheid van de stikstof aankomt. Daarom noemt men ze in de volksmond ook kunstmestvervangers.

Aanpassing Europese regelgeving

Na lang aandringen van verschillende lidstaten heeft men bij de Europese Commissie een paar jaar geleden ingezien dat dit

niet houdbaar was en werd er een onderzoek (project Safemanure) gestart naar criteria om bepaalde (gerecycleerde) mestproducten toe te laten als 'Renure'. Uit dit onderzoek bleek dat het criterium was om bepaalde gerecycleerde producten een statuut te geven zodat, onder bepaalde voorwaarden, kunnen gebruikt worden als kunstmest bovenop de maximale 170 eenheden uit dierlijke mest. Zowel vanuit de visie op een meer circulaire economie als in een tijd dat de klassieke kunstmeststoffen zeer duur geworden zijn, biedt dit wel een zeer interessant perspectief. De interesse om deze Renure-producten nu eindelijk effectief te kunnen gaan toepassen is op dit ogenblik niet voor niets erg groot, en dit zowel bij potentiële gebruikers als potentiële producenten. Beide kijken halsreikend uit naar groen licht vanuit de overheid en haar administratie.

Nu nog de nitraatrichtlijn

Wat immers nog wel achterwege blijft, is de aanpassing van de nitraatrichtlijn of, in afwachting hiervan, een Vlaamse toelating (derogatie) om Renure onder bepaalde goed afgelijnde voorwaarden te mogen gebruiken. Zolang er immers geen uitzondering voor Renure komt op de toepassing van de nitraatrichtlijn, maakt het allemaal geen verschil en wordt elke innovatie om ook op dit vlak te komen tot een meer circulaire economie van in het begin volledig in de kiem gesmoord. Het is te hopen dat dit binnenkort toch snel geregeld geraakt en dat Vlaanderen ook hier haar voortrekkersrol opneemt in afwachting van de Belgische (en regionale) overname van de Europese regels die hopelijk niet al te lang meer op zich laten wachten. Dit biedt dan meteen ook perspectieven voor een verder doorgedreven mestverwerking tot Renure. Op die manier kunnen we de kringloop sluiten, wat eigenlijk de logica zelf zou zijn, zeker vanuit de Europese ambities zoals die in de Green Deal en de Farm to Fork-strategie zijn uitgewerkt. ■